

една седмица в София

БРОЙ 390 04 - 10 НОЕМВРИ 2011

БЕЗПЛАТНО, ИЗЛИЗА В ПЕТЪК

СПЕЧЕЛЕТЕ

— 10 —

КОЗМЕТИЧНИ
СЕЛЕКЦИИ

по 400 лв.

ВСЯКА

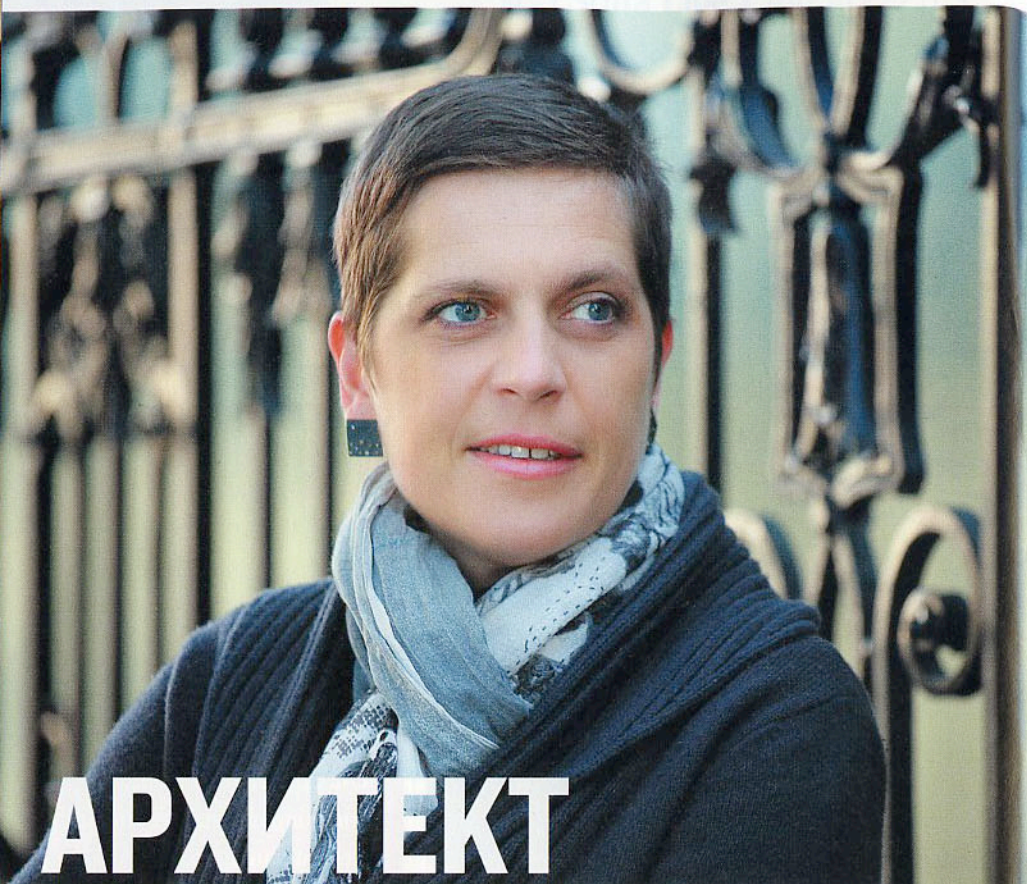
BEAUTY BOOK

ИГРА НА ДАМА
3-13 ноември



Най-богатата селекция
от парфюми и козметика
на едно място

SERDIKA CENTER



АРХИТЕКТ ПЕНКА СТАНЧЕВА

**ТЯ Е ОТ ХОРАТА, КОИТО ЗОРКО БДЯТ
КАКВО СЕ СЛУЧВА В ГРАДСКАТА НИ
СРЕДА. И АКО ТРЯБВА ДА СМЕ ЧЕСТНИ,
ПОНЯКОГА НЕ Й ХАРЕСВА**

Повече от петнадесет години арх. Станчева се занимава с пространството и обживяването му. Тя върхва живот на новопостроените здания или събужда „заспали“ през вековете интериори на някоя сграда паметник на културата. На предстоящата конференция BallRec 2011 ще засегне именно тази тема – какво се случва с някои от емблематичните сгради в София и защо е по-лесно да изчезнат, вместо да се реновират

МАКРОРАМКИ VS. МИКРОСВЕТОВЕ

Проектирам много сгради, но хората ме познават главно с интериорите ми. Гигантският мащаб винаги ми създава известен дискомфорт, докато по-обхватното ми дава възможност да вървя надолу към детайла и от детайла обратно към общото. Това, което ме занимава, е комплексността на нещата, общият ми замисъл. Действията при липса на обща картина винаги ме учудват. Не ми е ясно защо хората имат потребност да изстрелят нещо във въздуха просто ей така. Когато се създава нещо, добре е то да бъде ситуирано в някакъв контекст, да е част от някаква по-широка концепция

КОЛОРИТЪТ НА ГРАДА

В града ни е същото. За съжаление законът не третира естетическите категории в

архитектурата. Гледат се кога корниз, кога било, къде е границата, къде е регулацията. И толкова. Това са важни неща, но те не изчерпват темата. Оттам нататък искаш червено – червено, искаш класическо – класическо, искаш модерно – модерно. Каквото искаш, това може да направиш. Добре е, макар и със закъснение, поне за някои от централните улици, да се създадат общи силиуети на града. Аз не съм против за определени важни от градоустройствена гледна точка места да се събират комисии, които да разглеждат проектите. И в тях да участват колеги от различни поколения, да се включат и младите, но вече утвърдени имена.

Споделяла съм на някои архитектурни „сбирки“ мнението ми по тези въпроси. За мое учудване съм получавала и отговори: „Това ни е последната грижа.“ Абсолютно съм съгласна. Ние имаме много по-тежки проблеми в градската среда – майките с колички няма къде да се движат, децата няма къде да играят, зелените площи се застроиха, няма къде да паркираме. Градът се презастрои тежко с една-единствена цел – повече квадратни метри. Днес обаче никой не ги купува. Всички се борехме за количество. Не е ли време да обърнем внимание на качеството, след като се оказва, че количеството не върши работа?

КОЛЕГИ, ЧУВАМЕ ЛИ СЕ?

В обществото ни липсва слушаемост. Аз самата съм човек с позиция за много неща и въпреки че е изморително, все още имам енергия да воювам. Затова продължавам да ходя

на определени „сбирки“ с хора от бранша. През последната година на няколко пъти попаднах на срещи, на които всеки казва и казва нещо, което има на ум. Всеки има някаква теза, която иска да изкаже. Лично аз отивам, за да се опитам да създам някаква комуникация, да обменя мисли. Диалогът предполага, че единият казва нещо, а другият отговаря – излагаш мнението си по въпроса, дори когато не си съгласен. В нашето „архитектурно“ общество диалогът трябва още да се развива, да се създават навици за слушаемост. Това, да чуваш събеседника си, означава да имаш спокойствие и самочувствие. Когато стъпваш на увереността в себе си, фактът, че не твоеето мнение е в центъра на внимание в момента, не те тревожи. Никой няма да помисли, че нямаш мнение. Когато си готов да изслушаш събеседника или опонента и да разговаряш, ти няма да си изгубиш позицията, стига да я имаш и да вярваш в нея. Ако има диалог, то в него ще излезе и твоята истина, но тя ще е в контекст и ще има повече сила

ПАРАГРАФ 22

Когато гледам как се рушат старите сгради в София, често се бунтувам вътрешно. По повод срещата, свързана със сградите паметници на културата, която ми предстои да водя, се разрових малко по-дълбоко по темата. Всички знаем за единични случаи и за шума около тях – сградите на ул. „Шипка“ или около Докторската градинка, или по бул. „Мария Луиза“. Тази тема е цял океан – не знаеш накъде да плуваш, за да излезеш. И не може да разбереш кой е „лошият“.





КЪШАТА НА ЯБЛАНКИ

Когато започнах работа по възстановяването на интериора на къщата, в първия момент бях като парализирана. Тази сграда е една от емблемите на града. Имаше цял куп противоречиви обстоятелства, с които трябва да се справя. От една страна беше емоцията ми, примесена с чувството за отговорност. От друга – новата функция, програмата и желанието ми да направя така, че собствениците да останат доволни от крайния резултат. И не на последно място – моите идеи за интериора. Всичко това беше придружено от факта, че заварих сградата в окаяно състояние. Бяха запазени фантастичните тавани, които обаче се рушаха заради тънките плочи. Реставраторите вече сваляха кацпи, за да могат те да бъдат възпроизведени отново в оригиналния им вид. Малка част от дървените елементи от стъбището бяха оцелели, свалени и съхранени – по-късно ги допълнихме и върнахме на място. Моятта концепция беше, че трябва да се отнасяме с респект към сградата

Резултатът е една сграда, в която са запазени главните следи от миналото, а останалите елементи са подчинени на естетиката на отминалия период, но с осъвременено и опростено звучене

ПРОСТРАНСТВОТО

В последните години архитектурата, по начина, по който се практикува на други географски ширини, е по-скоро занимание с пространството. Простото декораторство между тях, отворите и светлината, перспективата. Архитектурата вече е много повече от идеята, че имаш удобна или уютна стая. Обемите са много повече от куб или паралелепипед. Те са все повече състояние. Предизвикват емоция у пребиваващия. Приближаването на границите между архитектура и модерно изкуство е това, което ме вълнува истински днес



Гледните точки са много и всеки има право по своето. От една страна стоят проблемите на собствениците на такива сгради – възстановяването е тежко като административни процедури, от финансова гледна точка то е и по-скъпо, отколкото да изграждаш наново. От другата страна е общината – законът ѝ позволява да изисква от собствениците да поддържат сградите паметници на културата, които са в окаяно състояние, и ако те не го правят, след определени процедури да възстановяват подобни сгради. А с какви пари да се случва това? Какви средства са определени в бюджета за тези случаи? От трета страна, неизбежно стигаме и до придобилия лоша слава през последните години Национален институт за паметници на културата. Днес хората там работят усилено, за да облекчат процедурите, да създадат публичен регистър на подобни сгради, достъпен за всички. Но едва ли това е приоритет на държавата в момента. Вероятно и те се сблъскват с това, с което и аз – все някой ще се намери да им направи забележка, че едва ли това е най-важната тема в държавата в момента, и попадаш в омагьосан кръг.

Може да се намери и малко място за оптимизъм в тази зацапана картина: и професионалистите, и обикновените хора вече имат потребност да говорят за града и случващото се в него. Надявам се, че ще се получи диалог, а не само говорене



от миналото, но тъй като тя ще живее в XXI в., се предполага, че намесата трябва да носи духа на новото време.

Една година буквално живях с този проект. За щастие имах чудесна диалогичност с инвеститора. Той е човек с много добре развито пространствено виждане и с доста опит в боравенето с нашата материя. Получи се истински диалог. Той имаше ясно мнение, което направи така, че да стъпя на стабилна основа, но не липсваше и желание да ме изслушва, да разговаряме, да ме следва.

КАКВО ИСКА АРХИТЕКТЪТ?

В професията – да създам нещо, подобно на тези, идващи от Япония. Но това е трудно да се получи – аз съм с толкова южен темперамент, а при японците всичко е бездиханно. Толкова просто и с толкова лекота. Няма как да си представиш, че някой може да създаде такива неща. В личен план – никога да не допусна да бъде водена в действията си от страха. Това е най-пагубната движеща сила. Огледайте се наоколо [текст Боряна Телбис / фотография Гая Йотова]